

APLICATIU

GUIA DOCENT

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	PROSA LIATINA POSTCLÁSICA
Codi	
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Tercer curs, primer semestre
Horari	Dm-Dj 8'30-10'00
Lloc on s'imparteix	Facultat de Fia i Lletres
Llengües	Castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a José Matínez Gázquez

Departament Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

Universitat/Institució Universitat Autònoma de Barcelona

Despatx B7/141

Telèfon (*) 93 581 18 22

e-mail jose.martinez@uab.cat

Horari d'atenció Fix: dm, 12.00-13.00
Concertat: dj, 10.00-12.00

3.- Prerequisits

Es necessari tenir una bona base de morfologia i de sintaxi.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura 7.6 "Prosa llatina postclàssica" forma part de l'àrea de la Matèria 7: "LLENGUA Y LITERATURA CLÀSSIQUES"

Descripció de l'assignatura (segons el Pla d'Estudis):

1. Traducció i comentari de textos de Tàcit, Plini el Jove i Apuleu.
2. Es traduirà sobre una selecció de les *Histories i Anals* de Tàcit y una selecció de *Cartes de Plini* i el conte d'Eros i Psique de les *Metamorfosis* d'Apuleu.
3. Lectura de les *Metamorfosis* de Apuleu.

Objectius: el treball a les classes presencials, seminaris i tutoria tindrà per objectiu que l'estudiant, en acabar el quadrimestre, sigui capaç de:

1. Aplicar els coneixements que permeten la comprensió global del text llatí en prosa
2. Fer un comentari filològic d'un text de prosa postclàssica.
3. Respondre qüestions sobre el contingut del context i de les obres dels autors estudiats (Tàcit, Plini el Jove i Apuleu).
4. Relacionar el contingut del text analitzat amb aspectes literaris i retòrics anteriors i posteriors del seu gènere i la seva tradició .

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE1. Analitzar i aplicar els coneixements gramaticals adquirits al anàlisi i comprensió de los textos llatins.
Resultats d'aprenentatge	<p>Aplicar les tècniques que permeten la comprensió global del text llatí.</p> <p>Examinar un aspecte monogràfic d'un passatge literari i connectar-lo amb els <i>realia</i>.</p> <p>Aplicar el anàlisi morfosintàctic a la lectura de textos</p>
Competència	CE4. Interpretar textos llatins en prosa aplicant el mètode filològic. ..
Resultats d'aprenentatge	<p>Demostrar el coneixement de las tècniques filològiques aplicades als textos</p>
Competència	CE7.. Identificar el fet literari clàssic i la seva transmissió.
Resultats d'aprenentatge	<p>Identificar la tradició retòrica i dels gèneres de la prosa. Comprendre el context de les obres i els seus autors en aspectes de la seva tradició anterior i posterior.</p> <p>Analitzar els fenòmens de llengua en els textos de lectura obligatòria i la seva recepció en les literatures occidentals</p>
Competència	<p>CT1-Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma.</p> <p>CT4 -Posar en pràctica les habilitats per treballar en equip.</p> <p>CT7. Organitzar el temps i els recursos propis per al treball</p> <p>CT8-Controlar la qualitat dels resultats del treball.</p> <p>CTF2-Desenvolupar habilitats d'aprenentatge autònomes.</p> <p>CTF4-Organitzar el temps i recursos per al treball.</p>
Resultats d'aprenentatge	<p>Capacitat d'organitzar el desenvolupament del seu treball diari.</p> <p>L'estudiant ha de conèixer el grau de qualitat dels seus treballs, en contingut, bona presentació i qualitat.</p> <p>Desenvoluparà hàbits de col·laboració.</p> <p>Coneixerà l'ús de les eines bibliogràfiques i la discriminació de d'informació d'internet.</p>

6.- Contingut de l'assignatura

CONTINGUTS

PROSA LATINA POSTCLÁSICA

Nocions generals:

- 1 Els textos llatins de l'època postclàssica. Context històric, polític i social
- 2 Els gèneres literaris de la prosa i la seva evolució.
- 3 Tàcit. La historiografia com a gènere polític a la historiografia imperial
- 4 Plini el Jove. L'epistològrafia.
- 5 Apuleu. La novel·la a Roma.

Aquestes nocions es deduiran de la pràctica de la traducció i comentari lingüístic i literari de fragments dels tres autors.

Textos a traduir

Tàcit::	Lectura i comentari d'una selecció d' <i>Anals</i> : Lectura i comentari d'una selecció d' <i>Histories</i> :
Plini el Jove:	Lectura i comentari d'una selecció de <i>Cartes</i> :
Apuleu:	Lectura i comentari del conte <i>Eros i Psique</i>

Lectures obligatòries:

Lectura de les *Metamorfosis* de Apuleu.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

L'assignatura és **presencial**.

Les classes **presencials** seran eminentment pràctiques.

El professor dedicarà temps a:

1. Acompanyar als alumnes en la lectura, traducció i comentari de la selecció de textos proposada.
2. Proporcionar als estudiants complements filològics que completin la comprensió del text.
3. Corregir els errors en el treball de classe individualment o en grup.
4. Donar eines per a l'estudi dels aspectes relatius a la seva tradició anterior i posterior.

L'estudiant s'haurà de responsabilitzar de dur diàriament el text proposat per a la traducció i el comentari.

A les activitats supervisades, l'alumnat haurà de demostrar l'assoliment de conceptes teòrics i les habilitats adquirides en la pràctica de la traducció a través de lliuraments periòdics d'exercicis i comentaris proposats pel professor.

Haurà de seguir la tutorització a fi de preparar un treball que exposarà a classe.

3) Pel que fa a les activitats autònomes, serà imprescindible la recerca i gestió de la informació adequada a partir de les pautes donades a les classes i de les consultes fetes a través del CV i la traducció dels textos assignats a fi d'aplicar els coneixements adquirits i familiaritzar-se amb els instruments i el mètode filològic.

4) Totes les activitats seran qualificades.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Dirigides	Classes magistrals. Tutories	60h (40%)	Capacitat de l'estudiant per incorporar els coneixements exposats a classe
	Lliurament periòdic d'exercicis i traduccions.		Organització del temps. Capacitat de síntesi, d'anàlisi i de classificació. Aplicació dels mecanismes de traducció i de comentari filològic.
Autònomes	Traduccions, comentaris, lectures. Recerca bibliogràfica. Estudi personal.	82,5 h (55%)	Resoldre dubtes sobre el procés de la traducció i comentari dels textos.
	Lliurament del treball de curs		Capacitat d'organització des de l'inici del curs. Utilització dels instruments. Treball autònom.
Avaluació	Continuada		

8.- Avaluació

Avaluació continuada.

Demostrar que s'han assolit els coneixements.

Coneixement de la matèria. Capacitat de transferir els coneixements adquirits.

Comprensió del sentit d'un text, similar als treballats a classe. Comentari filològic del text.

L'avaluació de l'estudiant es farà a partir de:

1. Resolució d'exercicis. Regularment, l'estudiant haurà de resoldre per escrit exercicis breus o de respondre qüestions, en què demostrï la comprensió i aplicació dels continguts explicats a les classes presencials.(30%).
2. Un treball de curs, tutoritzat (10 %)
3. Exercici final:
  - a. Traducció i comentari d'un text vist a classe durant el període de docència presencial. (30%)
  - b. Traducció i comentari d'un altre text dels autors del curs (30%)

La constatació de dues evidències exclou la possibilitat de ser avaluat com a NO PRESENTAT.

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA

Històries de la literatura romana (obres de referència):

ALBRECHT, M. von, *Historia de la literatura romana desde Andrónico hasta Boecio*, Barcelona, 1997-99, 2 vols.

AMATUCCI, A.G., *La letteratura di Roma imperiale*, Bologna, 1947.

ARNALDI, F.-PARATORE, E.-MALCOVATI, E., *Letteratura latina e letteratura greca d'interesse romano*, Roma, 1982.

ANRW = *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt*, Berlin-New York, vol.I.2 i vols.II.30 en endavant. *BARDON, H., *La littérature latine inconnue*, 2 vols., Paris, 1952-1956.

MARTIN, R. – GAILLARD, J., *Les genres littéraires à Rome*, Nathan, París 1992.

GÓMEZ PALLARÈS, J., *Studiosa Roma. Los géneros literarios en la cultura romana*, UAB Bellaterra, 2003.

Introduzione allo studio della cultura classica. Vol.III: Letteratura, Milano, 1989.

CODOÑER, C., *Evolución del concepto de historiografía en Roma*, Barcelona, 1986, Faventia. Monografies, 4.

CURTIUS, E. R., *Literatura europea y edad media latina*, 2 vols., Mèxic 1978.

The Oxford Classical Dictionary, Oxford, Clarendon Press, 1978

Traduccions.

Castellà: Editorial Gredos.

Català: Col·lecció Bernat Metge

Tàcit

Edicions i estudis

CORNELII TACITI, *Opera minora*, eds. M. Winterbottom y R. M. Ogilvie, Oxford, Clarendon Press, 1975,.

CORNELII TACITI, *Historiae*, ed. E. Koestermann, Leipzig, Teubner, 1969 (Madrid, Coloquio, 1988),

CORNELII TACITI, *Annalium ab excessu divi Augusti libri*, ed. C. D. Fisher, Oxford, Clarendon Press,

1976.

Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt, Vol. II.33.2, 1990.

DOREY, T.A., ed. *Tacitus*. London 1969.

SYME, R. *Tacitus*. 2 vols. Oxford 1956.

Plini el Jove

Edicions i estudis:

C. PLINI CAECILI SECUNDI, *Epistularum libri decem*, ed. R. A. B. Mynors, Oxford, Clarendon Press, 1963.

SHERWIN-WHITE, A.N. 1966. *The Letters of Pliny. A Historical and Social Commentary*. Oxford.

AUBRION, E. 1989. "La correspondance de Pline le Jeune," in *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt*, H. Temporini and W. Haase, eds., II.33.1: 304-74

GUILLEMIN, ANNE-MARIE 1929. *Pline et la vie littéraire de son temps*. Paris

BRUÈRE, RICHARD T. 1954. "Tacitus and Pliny's *Panegyricus*", *CP* 49: 161-179.

GRIFFIN, MARIAM T. 1999. "Pliny and Tacitus," *SCI* 18: 139-158.

BERGMANN, B. 1995. "Visualizing Pliny's Villas." *Journal of Roman Archaeology* 8: 406-420.

MARTÍNEZ GÁZQUEZ, J. "La economía en los escritos de Plinio el Joven", *Durius* 3 1974 27-33.

MARTÍNEZ GÁZQUEZ, J. "Elocuencia y retórica en Roma a fines del siglo I" *Helmántica* XXIX 1978 83-97.

Apuleu

Edicions i estudis:

APULEU L., *Opera omnia*. Hildesheim : 1968

GRAVERINI, L, *Le Metamorfosi di Apuleio. Letteratura e identità*, Pisa:2007

HAIG GAISSER. J., *The Fortunes of Apuleius and the Golden Ass: A Study in Transmission and Reception*. Princeton University Press. 2008.

O'DONNELL, J., *Apuleius Images: Fonti Letterarie*. Università di Bologna.

CARBONELL, j., *El tema de Psique i Cupido en el teatre de Calderón de la Barca. Tesina UAB, 1979*

10.- Programació de l'assignatura

GRUP/S: ____

El programa de l'assignatura, explicat en els objectius, els continguts i les activitats, serà desglossat de manera més àmpliat a través de l'espai de l'assignatura al Campus Virtual.

(la programació de pot introduir un text de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Tots els dies de classe,	Traducció i comentari de un fragment dels textos assignats	Aula	Bibliografia Diccionaris	
Tutories periòdiques	Correcció personalitzada de practiques de traducció Aclariments de dubtes sobre els textos o la bibliografia.	Despatx B//141	Treballs del alumne	

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Diaris	Traducció i comentari	Aula	Selecció de textos	
Esporàdics	Recensions sobre bibliografia	Campus Virtual	Llibres a indicació del professor.	
12- 01- 2012	Treball de curs	Aula	Escollit per l'alumne	
02-02-2012	Reavaluació final			